

НОВИЙ ТВІР З ГЛОБАЛІСТИКИ

Двохтомна монографія професора Власова В.І. «Глобалістика: історія, теорія», обсягом 1429 стор. (I і II том), має не лише фізичну вагомість. У науковому виданні викладене фундаментальне дослідження проблем глобалізації, розкрито складний процес формування науки глобалістики, проаналізовано процеси глобалізації в історичному, економічному, соціальному і демографічному аспектах, а також у світовому сільському господарстві, де підкреслено важливість глобальної продовольчої безпеки. Рецензована книга є продовженням і поглибленням попередніх досліджень автора у сфері глобальних трансформацій: колективних монографій «Глобальний конкурентний простір», «Глобальна продовольча проблема» (2001 р.), «Глобалізація і продовольство» (2008 р.), «Глобальна продовольча безпека» (2009 р.); а також «Сільське господарство України — від минулого до сьогодення» у 4-х томах, статті «Науково-економічні проблеми країн світу і процеси глобалізації» (2009 р.).

Актуальність монографії визначається насамперед тим важливим місцем, яке займають проаналізовані автором процеси і тенденції серед економічних і політичних проблем міжнародних систем і глобального розвитку. У світлі нових процесів, явищ, тенденцій, що спостерігаються протягом другої половини ХХ — початку ХХІ ст., вихід у світ комплексного дослідження глобалізації і глобалістики є *знаковим в українській історичній науці*.

Пізнання явищ і процесів, яким властивий динамізм, складніше, ніж вивчення відносно сталих речей. А саме таким рухливим і динамічним є розвиток глобалізаційних процесів і науки глобалістики, про що йдеться у монографії. В цьому контексті звернення автора до вказаної складної проблематики заслуговує на схвалення і підтримку.

З точки зору діалектики процеси, що відбуваються у суспільстві на будь-якому рівні — глобальному, регіональному, національному — не можуть розглядатись як остаточно завершені. Суспільство не лише функціонує — воно змінюється, а це об'єктивно висуває потреби не тільки теоретичного осмислення світового досвіду в обраній науковій сфері, а й комплексного, міждисциплінарного аналізу неоднозначних глобальних процесів, які характерні для сьогодення. З цим завданням автор успішно справився.

Двохтомник характеризується науковістю поставлених автором мети і завдань дослідження, суть яких полягає в тому, щоб глибоко і обґрунтовано конкретизувати сучасний стан і тенденції глобальних трансформацій на багатьох рівнях, розглянути і проаналізувати процеси формування і розвитку науки глобалістики в Україні і Росії.

Беззаперечна наукова новизна результатів дослідження. Монографія є одним із перших в українській історіографії комплексним дослідженням глобальних трансформацій, в якому систематизовано і обґрунтовано новітні тенденції розвитку процесів глобалізації, здійснено новий підхід до розгляду ролі глобалістики в сучасній науковій думці.

До наукового доробку слід віднести також дослідження глобальної продовольчої проблеми, тенденцій світового виробництва продовольчих ресурсів, хвиль глобалізації та їх характерних ознак, науково-економічних ускладнень світу і специфіки процесів глобалізації на сучасному етапі як чинників системних трансформацій і модернізації.

Новим важливим елементом монографічного дослідження В.І. Власова є вивчення та історико-науковий аналіз діяльності української та російської наукових шкіл глобалістики, критичне осмислення надбання представників цих шкіл.

Обширна й джерельна база видання. Безперечним здобутком автора є те, що він вперше вводить у науковий обіг документи і матеріали, з якими ознайомився у США, документи ООН: щорічні доповіді ООН щодо розвитку людини, аналітичні доповіді Римського клубу, а також матеріали Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського, наукові праці західних вчених — Р. Робертсона, Дж. Тойнбі, Д. Герда, У. Бека, З. Баумана та ін.

Структура монографії зумовлена поставленими завданнями, логікою та методологією дослідження. Застосовані автором методи комплексного, системного, компаративного аналізу сприяють широким узагальненням, дають можливість врахувати досвід українських і російських дослідників щодо обраної проблеми.

Структура першого тому монографії, присвяченого історичним аспектам науки глобалістики, складається з 3-х розділів, глосарію, списку літератури, 28 додатків; другий том — еволюції наукової думки

щодо глобалізації в Україні та Росії. Він включає 2 розділи, глосарій і 12 додатків. Структура двохтомної монографії продумана, розділи обох томів написані на рівні високого професіоналізму. Поручені проблеми логічно й послідовно доведені, теоретично обґрунтовані. Виваженість висновків відповідає ґрунтовності використаних документальних та фактичних джерел. Проте, на нашу думку, бажано скоротити деякі розділи.

На основі глибокого системного аналізу професор Власов В.І. дійшов висновку, що глобалізація розвитку є об'єктивним процесом. Трансформаційні зміни, що відбуваються в економічній, соціальній, політичній, екологічній сферах є багатовимірними, а революційні зміни новітніх технологій, впровадження кабельного і супутникового телебачення безпрецедентно розширили можливості формування глобальної людської спільноти. Базуючись на оцінках ключових факторів, демографічних тенденцій, природних ресурсів, розви-

тку науки і технологій, світової економіки і глобалізації, національної та інтернаціональної влади, майбутніх конфліктів і ролі США автор розкриває позитивні й негативні ефекти глобалізації, перспективи розвитку глобалізаційних процесів.

Важлива й практична значимість наукової праці. Її положення, узагальнення і висновки можуть бути використані для подальшої розробки даної проблематики, а також у практичній діяльності органів законодавчої та виконавчої влади, у навчальному процесі — для підготовки курсів та спецкурсів з проблем глобалізації і глобалістики.

В цілому, наукове видання характеризується високим теоретичним рівнем, комплексним міждисциплінарним підходом, що поєднує економіку, історію, філософію, соціологію, демографію, включає викладення багатоаспектного зарубіжного досвіду оцінювання глобалізаційних процесів, — є новим словом у дослідженні проблем глобалізації і глобалістики.

В.А. Зленко,

доктор історичних наук, професор

*Додаток до постанови президії ВАК України
від 9 лютого 2000 р. № 2-02/2*

**ПЕРЕЛІК № 4
НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ,
В ЯКИХ МОЖУТЬ ПУБЛІКУВАТИСЯ РЕЗУЛЬТАТИ
ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ**

**НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ ДОКТОРА І КАНДИДАТА НАУК
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

Журнали

АгроІнКом (МАПІК «Агропромінвест-інтернешнл»)

Вісник Міжнародного слов'янського університету. Серія: економіка (м. Харків)

Вісник Сумського державного університету. Серія: економіка.

Вісник Східноукраїнського державного університету (м. Луганськ)

Вісник Національного банку України (м. Київ)

Зовнішня торгівля (м. Київ)

Маркетинг в Україні (м. Київ)

Схід (м. Донецьк)

Управляющие системы и машины (НАН України, Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, Міжнародний науково навчальний центр інформаційних технологій та систем)